

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

8. An si quis appellet generaliter à sententia excommunicationis,
suspensionis, &c. suspendat censuram? Et quando appellans ad plures
diuersos iudices appellare potest, valeat alternatiua appellatio, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

& id tacetur de suspensione à beneficio, & ab aliis. Ita ille, & ego. Vide etiam Alterius de censur. tom. 1. lib. 3. cap. 1. quæst. 4. & tom. 2. disp. 3. cap. 2. hanc questionem doctè pertractantem. Sed ex his oritur pulchra quæstio.

RESOL. VII.

An sublatà ab Episcopo suspensio ad reincidentiam, si detur interim appellatio, suspendat sententiam, ne postea suspensio contrahatur, quod idem queritur de interdicto? Ex p. 5. tract. 10. Ref. 17.

§. 1. **N**egativam sententiam docet Alterius de censur. tom. 2. disp. 8. cap. 6. ubi sic ait: Dubitari potest an interdictum suspendatur ad tempus, & durante suspensione interponatur appellatio, & impediatur effectus interdicti pro futuro tempore? Respondet Calder. in tract. de interdicto, p. 2. in fine, num. 31. & primò inquit quòd interdictum personæ suspendi non potest, sicut nec excommunicatio, sed tantum interdictum loci. Secundò ait n. 32. appellationem interpositam in casu proposito non posse suspendere effectum interdicti pro tempore futuro: & rationem affert, quia quando suspenditur interdictum, non tollitur, sed remanet habitu, & impeditur ne producat effectum in actu. Quare transacto tempore suspensionis non fertur novum interdictum, sed illud idem numero, quod erat ante suspensionem, & remansit saltem habitu ligans, operatur suos effectus sicut prius, idè appellatio crit sequens interdictum. Appellatio autem sequens censuram suspendere nequit.

2. Sed affirmativam sententiam loquens in specie de suspensione docet idem Alterius disp. 3. cap. 2. quia Episcopus numquam potest tollere suam censuram, nisi illam penitus tollat, quare si appelletur, & iusta sit appellatio, censura remanebit suspensa. Deinde in sententiis censurarum primus actus non potest separari à secundo, id est substantia sententiæ, quæ est primus actus, se jungi nequit ab effectu ejusdem sententiæ, quæ est secundus actus, quia censura trahunt secum executionem, idcirco Episcopus non potest tollere effectum sententiæ, remanente substantia. Quare si suspendit sententiam, illam prorsus extinguit. Unde si postea suspensus appellet, talis appellatio habet vim, ne Superior possit iterum ferre censuram, nisi antea cognoscatur de appellatione, facit cap. dilecti, vers. quia vero de appellat. Unde ego puto cum Abbate in cap. ad hac Quoniam num. 5. de appellat. utramque sententiam probabilem esse. Sed huic affirmativæ magis adhæreo, quam tenet etiam Bonacina de censur. disp. 3. punct. 1. num. 4.

RESOL. VIII.

An si quis appellet generaliter à sententia excommunicationis, suspensionis, &c. suspendat censuram?

Et quando appellans ad plures diversos judices appellare potest, valeat alternativa appellatio, v. g. appello ad Archiepiscopum, vel ad Papam?

Et an appellatio non debeat recipi nisi ex iusta & rationabili causa in appellatione specialiter expressa? Ex part. 5. tract. 10. Ref. 18.

§. 1. **R**espondeo hanc appellationem secundum jus civile esse validam, secus autem ex jure Canonico. Sed Decius in cap. consulti, n. 4. & 5. de appellat. existimat quòd in usu juris nostri Pontificii inutilis non est huiusmodi generalis appellatio facta

simpliciter ad judicem competentem, nam quamvis omisso medio ad Papam, ejusve Legatum appellari possit, voluntas appellantis in dubio esse non censetur, sed potius præsumendum est appellationem ad proximum Superiorem judicem factam fuisse, in dubio enim jure communi potius, quam privilegio uti præsumitur, l. ejus militia, ff. de milit. testament. l. in testamento, C. de testamento militis. Quæ doctrina mihi valde probabilis videtur, & ita qui appellat verbis generalibus ad judicem competentem, proxime Superiorem debet adire, non verò majorem omisso medio, etiam si ad illum provocare potuisset.

2. Sed quid dicendum, quando appellans ad plures diversos judices appellare potest, an valeat alternativa appellatio, v. g. Appello ad Archiepiscopum, vel ad Papam? vel si appellatio formula Procuratorum ordinaria concipiatur, v. g. Appello para ante quicum con derecho puedo, y devo; vel si appelletur conjuncta oratione ad diversos judices, v. g. ad illum, & ad illum, quo casu conjuncta pro disjuncta & alternata accipitur, l. sape, ff. de verb. significat. multi casu incertam & simul vitiosam appellationem esse existimant: at Panormitanus in præfati num. 11. eo casu non vitari alternativam appellationem ait, quando judici competenti alius incompetens per alternationem adjicitur, quasi tunc denegata appellandi potestate ad judicem incompetentem, certitudo voluntatis restricta sit ad unum solum judicem competentem. Si verò uterque judex appellatus æque competens sit, nonnulli dixerunt inutilem esse appellationem ratione incertitudinis ortæ ex alternatione judicum, l. prætor, §. quod autem, ff. de testamentaria tutela. Ego verò non puto huiusmodi alternativam appellationem adeò esse inutilem, vt pto non scripta habeatur, nam vitium incertitudinis, quod in alternatione latet, poterit ab appellante sequente declaratione purgari, v. g. si appellans unum ex alternatis judicibus elegerit, dum tamen talis declaratio, aut electio facta fuerit durante termino ad appellandum designato, videlicet intra 10. aut 5. dies à tempore sententiæ, l. final. C. de tempor. appellat. adeò vt eorum dierum transcursum, aut præscriptio eligendi facultatem excludat, quo casu redditur proculdubio inutilis appellatio, vt advertit, & dissipat Baldus conf. 310. per totum, lib. 4. Alexand. conf. 101. num. 2. lib. 2. & conf. 164. 167. & conf. 79. vol. 7. ex multis, quos ipse reulit, & ex glossa in cap. sis cui, de officio de leg. in 6. & hæc omnia supradicta docet doctus Valboa de Magroviejo in lection. de Summat. tom. 1. in cap. cum consulti, num. 9. & 10. de appell. qui etiam num. 18. notat quòd appellatio non debeat recipi nisi ex iusta & rationabili causa in appellatione specialiter expressa.

RESOL. IX.

An suspensio lata à jure, quæ est censura, si reservata non sit Pontifici, possit tolli ab Episcopo?

Et an Parochus, & alius Confessarius possit absolvere à suspensionibus, etiam à jure communi non reservatis?

Et an, si supradicta suspensio reservata sit Pontifici, & delictum sit occultum, possit etiam Episcopus dispensare? Ex parte 5. tractatu 10. Ref. 23.

§. 1. **N**egative stando in rigore juris responderetur. rez. disp. 29. sect. 1. n. 2. Faber de censur. 4. disp. 25. g. 1. disp. 6. c. 2. n. 55. & Turrianus de censur. lib. 4. disp. 45. dub. 2. ubi asserunt non esse eandem rationem de